

indre marked med efterfølgende markedsføring i et eller flere medlemslande uden forbruger-mærkning. Samtidig ønsker spørgeren at få oplyst, om producenten kan gøres ansvarlig, eller om det kun er importøren.

Svar (10/7 95)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Sundhedsministeriet, som er ansvarlig for lovgivningen vedrørende genetisk modificerede levnedsmidler i Danmark, oplyser, at det i praksis er meget vanskeligt og i nogle tilfælde umuligt at kontrollere, om der markedsføres produkter, som ikke er godkendt.

Der findes ikke generelle metoder til at identificere produkter, herunder levnedsmidler, fremstillet ved gensplejsning. Muligheden for ved kontrol at fastslå, om et produkt er fremstillet ved brug af gensplejset soja, vil være stærkt afhængig af selve produktet.

Identifikation af den gensplejsede sojabønne eller produkter herfra kan ske ved måling af det specifikke DNA, der er indsat i produktet eller det protein, der dannes. Forudsætningerne for, at en sådan kontrol er mulig, er for det første, at DNA eller det aktuelle protein er intakt i produktet. For det andet kan analysen kun finde sted, hvis kontrollen er bekendt med de specifikke forskelle og har metoderne til rådighed.

Det forventes, at mange sojaprodukter vil have gennemgået forskellige behandlinger som f.eks. varmebehandling og derfor hverken indeholder intakt DNA eller det dannede protein. I sådanne produkter vil det ikke være muligt at kontrollere, om den gensplejsede sojabønne har været anvendt til fremstillingen.

Det kan endvidere vise sig i praksis at være umuligt at måle tilstedeværelsen af den gensplejsede sojabønne i et produkt, som kun indeholder en lille mængde fra sojabønnen.

Det påhviler imidlertid den, der er ansvarlig for markedsføringen på det danske marked, at påse, at bestemmelserne i den danske lovgivning er overholdt, herunder eventuelle danske mærkningsregler. Denne kan være såvel en producent som en importør.

Spm. nr. S 2000

Til miljø- og energiministeren (27/6 95) af: **Kjeld Rahbæk Møller (SF):**

»Mener ministeren, at det er i overensstemmelse med step by step-proceduren, hvis det uden en ny anmeldelse/godkendelse bliver muligt at markedsføre gensplejsede sojabønner, der er indgået i et videre forædlingsarbejde og dermed kan have fået tilført helt andre egenskaber?«

Begrundelse

Hvis den aktuelle markedsføringstilladelse ikke kun omfatter den specifikt genetisk modificerede sojabønne, men også fremtidige videreforædlinger og krydsninger af denne med andre sorter, og hvis disse kan markedsføres uden anmeldelse/godkendelse og uden mærkning, er det vanskeligt for spørgeren at se, hvordan dette harmonerer med forsigtighedsprincippet og den step by step-procedure, der ligger til grund for den danske regulering.

Svar (10/7 95)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Step by step-proceduren skal sikre en hensigtsmæssig håndtering af risici, som kan være forbundet med udsætning af genetisk modificerede organismer. Princippet bag proceduren er, at sikkerhedsforanstaltningerne trin for trin undlades i overensstemmelse med, at forudsætningerne for dette er til stede. Forudsætningerne vil være, at den nødvendige dokumentation vedrørende identificerede miljø- eller sundhedsmæssige effekter eller risici foreligger.

I forbindelse med udsætning af genetisk modificerede planter følges proceduren altid, og hvert enkelt nyt trin vil blive foretaget på baggrund af nye informationer om miljø- og sundhedsmæssige risici.

Spørgsmålet drejer sig om en konkret sag, som i øjeblikket er under behandling, en sag om godkendelse af en gensplejset sojabønne til markedsføring i EU-medlemslandene. Det er forudsat i anmeldelsen, at godkendelsen omfatter den ene plantelinje og planter fremstillet ved traditionel forædling med denne plantelinje og andre sojabønner som udgangsmateriale.

Den forudsætning har naturligvis været et vilkår, som man har været opmærksom på i for-